Van idee tot verdediging

De praktische gids voor een sterk eindwerk als preventieadviseur

Natalie Nooyens

Colofon

Titel
Van idee tot verdediging
De praktische gids voor een sterk eindwerk als preventieadviseur

Auteur
Natalie Nooyens

Uitgever
Preventieprof
Website: www.preventieprof.be
Contact: info@preventieprof.be

Coverontwerp:
Natalie Nooyens

Eerste druk
2026

Doel van deze gids

Dit boek werd ontwikkeld als ondersteuning voor deelnemers aan de opleidingen tot **preventieadviseur niveau 1** en **preventieadviseur niveau 2**, in het bijzonder bij het schrijven van een eindwerk.

De gids is bedoeld als praktische hulp bij het structureren, uitwerken en verfijnen van het eindwerk. De student blijft steeds zelf verantwoordelijk om de richtlijnen van de eigen opleiding, onderwijsinstelling en promotor correct te volgen.

Aanvullend materiaal en online community

De werkbladen bij dit boek zijn online beschikbaar via www.preventieprof.be. Op de website vind je ook een actief forum waar je terecht kan met vragen over je eindwerk, inspirerende eindwerken van andere studenten en het laatste nieuws uit de preventiesector.

Auteursrecht

© 2026 Natalie Nooyens. Alle rechten voorbehouden.

De inhoud van dit boek is auteursrechtelijk beschermd.

Het is niet toegestaan om deze gids, geheel of gedeeltelijk:

- te verspreiden;
- te kopiëren;
- te publiceren;
- te delen met derden;
- commercieel te gebruiken;

zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Gebruik voor persoonlijke studie en opleiding is toegestaan.

Disclaimer en correcties

Hoewel deze gids met zorg werd samengesteld, kan niet worden gegarandeerd dat de inhoud volledig, foutloos of permanent actueel is. Ondanks de zorgvuldige samenstelling kunnen er taal- of inhoudelijke fouten in voorkomen.

De auteur behoudt zich het recht voor om de inhoud in latere drukken aan te passen, te verbeteren of bij te werken.

Heb je een fout of onnauwkeurigheid opgemerkt? Meldingen zijn welkom via **info@preventieprof.be** en worden geapprecieerd.

Schrijver: Natalie Nooyens
Coverontwerp: Natalie Nooyens
ISBN: 9789403900223
© Natalie Nooyens

Voorwoord

Welkom bij 'Van idee tot verdediging - De praktische gids voor een sterk eindwerk als preventieadviseur'.

Wie me kent, weet dat ik hou van structuur, overzicht en systematisch denken en als ik me ergens voor inzet is het met volle passie. Zo ook met het schrijven van dit boek.

Ik volgde zelf nog niet zo heel lang geleden de opleiding tot preventieadviseur, eerst niveau 2 en daarna niveau 1. Van mijn medestudenten hoorde ik telkens dezelfde vragen. Waar begin ik met mijn eindwerk? Hoe schrijf ik een goede onderzoeksvraag? Welke analysetool gebruik ik en wanneer? Sommige medestudenten hadden nog nooit een eindwerk geschreven. Anderen hadden het ooit gedaan, maar lang geleden en in een heel andere context. Voor mezelf was het uiteraard ook een leerschool maar één waar ik met plezier aan terug denk en waar ik veel geleerd heb. Een praktische gids die ons stap voor stap begeleidde, bestond niet. Dit boek is hopelijk wel voor jullie, studenten preventieadviseur, die gids.

Het schrijven van dit boek was als het schrijven van een eindwerk, een traject dat ik naast een gezinsleven en een job heb afgelegd, met vallen en opstaan, maar met veel voldoening. Zonder de steun van de mensen rondom me was het er nooit gekomen. Mijn man Marijn: bedankt om me de ruimte en rust te geven om me volledig te kunnen focussen, ook op de momenten dat dit niet vanzelf ging. Mijn ouders: bedankt voor jullie eindeloze beschikbaarheid en praktische steun, voor het klaarstaan wanneer het nodig was, het opvangen van de kinderen en het rijden naar en van hun activiteiten.

Een bijzonder woord van dank voor mijn broer Kevin. Hij heeft de lay-out en opmaak van dit boek op zich genomen en er iets moois van gemaakt, zoals hij altijd doet. Dat waardeer ik enorm.

Ik hoop dat dit boek jou helpt om je eindwerk aan te pakken met meer houvast en meer richting.

Veel succes!

Inhoud

Voorwoord i

Figurenlijst vii

Inleiding 1

1 Oriëntatie 4

1.1 Wat maakt een eindwerk sterk? 4

1.1.1 Kies een afgebakend onderwerp 4

1.1.2 Een sterke probleemstelling 5

1.1.3 Kies een methode die bij je onderzoek past 6

1.1.4 Een output die de organisatie kan gebruiken 6

1.1.5 Betrokkenheid en wetgeving als startpunt 7

1.1.6 Wat uitschieters doen 7

1.2 Probleemstelling vanuit de praktijk 9

1.2.1 Wanneer is een probleem geschikt? 9

1.2.2 Reflectievragen probleemstelling 10

1.2.3 Wat als je geen idee hebt? 11

1.3 Een richtinggevende onderzoeksvraag 14

1.3.1 Wat is een goede onderzoeksvraag? 14

1.3.2 Hoofdvraag en subvragen 14

1.3.3 Je onderzoeksvraag testen 16

1.3.4 Drie veelgemaakte fouten 16

1.4 Stem je aanpak af op het niveau van je opleiding 18

2 Voorbereiding 21

2.1 Planning en timing van je eindwerk 21

2.1.1 Vertrek bij de deadline 21

2.1.2 Fases in het traject 21
2.1.3 Je planning bespreken met je promotor 23
2.1.4 Mijlpalen en evaluatiemomenten 23
2.2 Samenwerken met je promotor 24
2.2.1 De rol van je promotor 24
2.2.2 Het eerste overleg 24
2.2.3 Voorbereiding van een overleg 25
2.2.4 Feedback verwerken 25
2.3 Bouw eerst een duidelijke structuur 27
2.3.1 De inhoudsopgave als bouwplan 27
2.3.2 Wat schrijf je in de vaste onderdelen? 28
2.3.3 Praktische afspraken en vormvereisten 30
2.3.4 Technische instellingen in Word 35
2.4 Gebruik van wetgeving en literatuur 39
2.4.1 Waarom? 39
2.4.2 Vindplaatsen wetgeving en literatuur 39
2.4.3 Correct verwijzen naar bronnen 41
3 Analyse 42
3.1 Kwantitatief versus kwalitatief onderzoek 42
3.2 Gebruik passende analysetools 45
3.2.1 Stap 1: Risico-inventarisatie 46
3.2.2 Stap 2: Oorzakenanalyse 47
3.2.3 Stap 3: Risicobeoordeling 47
3.2.4 Combineren is sterker dan kiezen 48
3.3 Naar haalbare preventiemaatregelen 50

3.3.1 SMART-geformuleerde preventiemaatregelen 51
3.3.2 Structureren volgens de preventiehiërarchie 52
3.3.3 Preventiemaatregelen linken aan het DRBS..... 54
4 Schrijven en afwerken 58
4.1 Werk systematisch 58
4.1.1 Versiebeheer 58
4.1.2 Mappenstructuur..... 59
4.1.3 AI gebruiken als hulpmiddel, niet als vervanging 60
4.2 Schrijven als proces.....61
4.2.1 Toon en perspectief: schrijf in de derde persoon 61
4.2.2 Schrijven is een gefaseerde activiteit 61
4.2.3 Praktische schrijftips 62
4.2.4 Van beschrijven naar redeneren 63
4.3 Afronden en kwaliteitscontrole 66
4.3.1 Inhoud en opbouw.....66
4.3.2 Duidelijkheid van formuleringen.....66
4.3.3 Bronnen en verwijzingen.....66
4.3.4 Lay-out en presentatie 67
4.3.5 Nalezen door derden..... 67
5 Verdediging.....68
5.1 Samenvatting als kern van de presentatie 68
5.2 Anticiperen op vragen van de jury 68
5.3 Oefenen en timing 69
5.4 Tijdens de verdediging zelf 69
5.5 Hoe bouw je je presentatie op? 69

5.6 Onvoorziene vragen beantwoorden 70
5.7 Wat de jury eigenlijk beoordeelt 71
5.8 Omgaan met zenuwen 71
6 Van eindwerk naar preventieadviseur 73
7 Werkbladen 74
Werkblad 1: Probleem kiezen en afbakenen 74
Werkblad 2: Onderzoeksvraag formuleren 77
Werkblad 3: Planning 79
Werkblad 4: Analyse kiezen en voorbereiden 80
Werkblad 5: Van oorzaak naar preventiemaatregelen 83
Werkblad 6: Voorbereiding op je verdediging 86
8 Bibliografie 89
9 Bijlagen 90
Bijlage 1. Inspiratielijst onderwerpen per niveau 90
Preventieadviseur niveau 2 90
Preventieadviseur niveau 1 93
Bijlage 2. Overzicht veelgebruikte analysetools 97
Bijlage 3. Voorbeeldplanning eindwerk 99

Figurenlijst

Figuur 1 – Inhoudsopgave invoegen 31
Figuur 2 – Bijschrift invoegen 33
Figuur 3 – Lijst met afbeeldingen invoegen (figurenlijst).....33
Figuur 4 - Bijschrift invoegen 33
Figuur 5 - Lijst met afbeeldingen invoegen (tabellenlijst) 34
Figuur 6 - Bronnen beheren..... 34
Figuur 7– Wijzigen van de standaardstijlen..... 36
Figuur 8 – Bladwijzer invoegen 36
Figuur 9 – Koppeling invoegen.....37
Figuur 10 – Sectie-einde invoegen.....37
Figuur 11 – Voetnoten invoegen..... 38
Figuur 12 – Preventiehiërarchie 52
Figuur 13– De cirkel van Deming (PDCA-cyclus) 55